Trafikregionråd
Kristoffer Tamsons (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2020-09-10

RS 2020-0527

Svar på interpellation 2020:17 av Jens Sjöström (S) om revisorernas granskning av trafiknämndens investeringar

Jens Sjöström (S) har ställt följande frågor till mig:

1. Vad hade kunnat göras annorlunda 2019 för att undvika att hamna i den oturliga situationen?
2. Vilket ansvar känner du faller på trafiknämnden respektive regionstyrelsen för den uppkomna situationen?
3. Känner du dig trygg med investeringsprocessen vi har idag och att den lever upp till revisorernas krav?
4. Är du beredd att som revisorerna föreslagit kräva att de långsiktiga ekonomiska analyserna redovisas för Trafiknämnden?
5. Vad planerar du vidta för åtgärder för att ytterligare stärka investeringsprocessen på trafiksidan och säkra en långsiktig hållbar kostnadsprocess?

Som svar vill jag anföra följande:

Grunden för en god ekonomisk hushållning är ordning och reda i finanserna. Den som minns vet att det har krävts många tydliga, tuffa och ibland smärtsamma beslut, som steg för steg har lett till att Trafikförvaltningen och Trafiknämnden nu har en stabil ekonomisk grund att stå på.

Den blå-gröna koalitionen fortsätter nu att ta ansvar och därtill lägga grund för en Stockholmsregion som klarar av att utvecklas och växa idag och i framtiden. Det är bara genom att orka ta ansvar för ekonomin som vi på sikt kan säkerställa fler bussar, tunnelbanor och pendeltåg av högsta kvalitet. Därtill de investeringar som dessa kräver.

Ordning och reda i ekonomin är grunden till att vi kan göra de långsiktiga investeringar som vi nu gör. Under en lång rad år har Trafikförvaltningen nu haft en genomsnittlig högre upparbetningsgrad historiskt avseende sin investeringsbudget. Därtill har den samlade årliga investeringsbudgeten hållits inom givna ramar sedan varje år jag tillträde.

Trafikförvaltningen har under denna tid infört ett investeringsråd, en särskild resultatenhet för löpande redovisning av utgifter för framtida anläggningstillgångar, bättre riskhantering, test med kravhanteringsplan, med mera, och följer löpande upp de rekommendationer som regionrevisionen ger. Tack vare flitigt arbete och ordning och reda i ekonomin har vi kunnat genomföra den största utbyggnaden av kollektivtrafiken i modern tid.

Trafikförvaltningens strategiska ramverk består av styrande dokument för kollektivtrafiken: strategier, trafikplaner, riktlinjer och utvecklingsplaner. För planering av verksamheten upprättas investeringsplan, genomförandeplan, förvaltningsplaner och verksamhetsplaner. Trafikförvaltningens arbetsordning sammanfattar hur trafikförvaltningen styrs, kontrolleras och följs upp. När beslut för investeringar sker inom Trafiknämnden följs detta inom ramarna för både budgetprocesser, investeringsmodeller och direktiv. Detta för att säkra kontrollen för både investeringar och en budget i balans.

Som interpellanten pekar ut finns det kommentarer från revisionen på vissa punkter som ingår i den för regionen samlade investeringsprocessen. Investeringsprocesser har vi haft olika över tid, inklusive hur respektive organ ska besluta och i vilken ordning. I budget avseende år 2019 fattades beslut om att ersätta Investeringsstrategi för Region Stockholm med Styrande principer för Region Stockholms investeringar, samtidigt uppdrog regionfullmäktige åt regionstyrelsen att ta fram riktlinjer för investeringar. I anslutning till budget 2020 beslutade Regionstyrelsen i oktober 2019 att anta Riktlinjer för investeringar (RS 2019-0867).

Det regelverk som trafiknämnden och trafikförvaltningen under större delen av år 2019 hade att förhålla sig till, när tidigare investeringsprocess formellt hade upphävts av regionfullmäktige och regionstyrelsen var de så kallade styrande principerna för Region

Stockholms investeringar som beslutades i samband med budget för år 2019 vilka beskrivits ovan.

Sedan januari 2020 driver Trafikförvaltningen, i likhet med övriga verksamheter i regionen, implementeringen av regionens nya riktlinjer för investeringar och processen för åtgärdsval och investeringar. Detta i enlighet med regionfullmäktiges och regionstyrelsens beslut. Det är en omfattande och komplex uppgift som måste genomföras i nära samarbete mellan regionledningskontoret och berörda nämnder, förvaltningar och bolag.

Viktigt att påpeka här är att revisionen bedömer att pågående utvecklingsarbete i trafiknämnden ligger i linje med dess tidigare synpunkter och rekommendationer. Därtill fortsätter arbetet kontinuerligt att följas upp vid förvaltningens tertialvisa ledningsrapportering och vid avstämningsmöten med revisorerna. Avseende regionstyrelsens uppsikt över investeringsverksamheten under 2019, där regionrevisorerna har kommentarer, kan jag notera att regionstyrelsen har begärt förlängd tid för besvarande.

Revisionen konstaterar också att arbetet är långsiktigt, att förändringsarbetet för att säkerställa tillräckliga förutsättningar för intern styrning och kontroll behöver fortsätta, vilket de gör och kommer att göra. Dessutom noteras också att det pågår ett viktigt utvecklingsarbete på förvaltningsnivå med en huvudprocesskarta som bör ge goda förutsättningar för förbättrad intern styrning och kontroll. Detta som en del av utvecklingsprocessen och arbetet framåt. Utvecklingen går således åt rätt håll och den ska fortsätta i den riktningen.

Planeringshorisonterna för Trafikförvaltningens är långa och som stöd för beslut och planering av kollektivtrafiken görs både framåtblickande trafikplaner och en tioårig investeringsplan. Den långsiktiga investeringsplanen, som togs fram under min tid som trafikregionråd, ger ett långsiktigt perspektiv, förenklar en överblick och säkrar långsiktigt en budget i balans.

För att kunna genomföra den största utbyggnaden av kollektivtrafiken i modern tid och på sikt fördubbla kapaciteten mellan norr och söder krävs ordning och reda i ekonomin. Detta då vi har att beakta att utomstående faktorer så som nya nationella krav,

myndighetsutövning och överprövningar kan påverka såväl tidsplaner som ekonomin i de olika investeringsobjekten. Insatser i många gånger komplexa miljöer och svår geografi ställer också ständiga krav på anpassningar och åtgärder även i pågående projekt. Detta för att säkerställa alltifrån arbetsmiljö till kvalitet i leveransen. Det gäller för Trafiknämnden och såväl som för hela Region Stockholm.

Allt som beskrivs ovan är ett fortgående arbete som kräver stor noggrannhet, djupa analyser och långsiktigt arbete för ordning och reda i ekonomin.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Stockholm den 10 september 2020
Kristoffer Tamsons